

M. Satuk Buğra KAVUNCU
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 5/5/2026

M. Satuk Buğra KAVUNCU
İstanbul Milletvekili

Artvin ili Arhavi ilçesinde son dönemde gündeme gelen madencilik ve benzeri projelere ilişkin teknik raporlar ve kamuoyuna yansıyan bilgiler, bölgenin doğal yapısı ve yerleşim alanları açısından ciddi riskler barındırdığını ortaya koymaktadır. Özellikle Arhavi'nin coğrafi yapısı, yoğun yağış rejimi ve hassas topoğrafyası dikkate alındığında, bu tür faaliyetlerin heyelan, sel ve toprak kayması risklerini artırabileceği değerlendirilmektedir.

Arhavi ve çevresi, Doğu Karadeniz'in en önemli su havzalarından birine sahip olup, bölgedeki dere sistemleri hem yerel yaşam hem de tarımsal faaliyetler açısından hayati öneme sahiptir. Buna karşın planlanan veya yürütülen faaliyetlerin bu su kaynakları üzerinde kirlenme ve ekolojik bozulma riski oluşturduğu yönünde ciddi iddialar bulunmaktadır. Bölgede endemik bitki türlerinin de yer aldığı ve "Tarihi SİT Alanı" olarak belirlenen bir alanın da maden projesi kapsamında bulunduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca yaşam alanları bakımından da ciddi bir tehdidin ortaya çıktığı ifade edilmektedir.

Gönderilen teknik değerlendirmelerde ayrıca, söz konusu projelerin ÇED süreçlerine ilişkin kapsam daraltma, proje alanını bölme veya kümülatif etkiyi göz ardı etme gibi uygulamalarla değerlendirildiği yönünde bulgular yer almaktadır. Bu durum, çevresel etki değerlendirme süreçlerinin bilimsel ve bütüncül şekilde yürütülmediği yönünde endişelere yol açmaktadır.

Öte yandan bölgede yaşayan vatandaşların, söz konusu projelere karşı çeşitli itirazlarda bulunduğu; ancak bu itirazların karar alma süreçlerine ne ölçüde yansıtıldığı konusunda şeffaflık bulunmadığı ifade edilmektedir. Arhavi gibi ekolojik açıdan hassas bir bölgede gerçekleştirilecek her türlü müdahalenin yalnızca ekonomik değil, aynı zamanda çevresel sürdürülebilirlik ve kamu yararı açısından da değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bu çerçevede, Arhavi ilçesinde yürütülen ve planlanan faaliyetlerin çevresel etkileri, hukuki süreçleri ve denetim mekanizmalarının açıklığa kavuşturulması büyük önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. Artvin ili Arhavi ilçesinde son 5 yıl içerisinde verilen madencilik ve benzeri faaliyet ruhsatlarının sayısı kaçtır? Bu ruhsatların proje bazlı detayları nelerdir?
2. Söz konusu projeler için verilen ÇED kararlarının dağılımı nedir? Kaç proje için “ÇED gerekli değildir” kararı verilmiştir?
3. Proje alanlarının bölünerek veya kapsam daraltılarak ÇED sürecinin dışına çıkarıldığı yönündeki iddialar hakkında Bakanlığınızın bir incelemesi bulunmakta mıdır?
4. Arhavi’de yürütülen projelerin kümülatif çevresel etkileri değerlendirilmiş midir?
5. Bölgedeki faaliyetlerin su kaynakları üzerindeki etkilerine ilişkin yapılmış hidrolojik ve kimyasal analizler mevcut mudur?
6. Arhavi’nin topoğrafik yapısı dikkate alındığında, söz konusu projelerin heyelan ve sel riskine etkisi hakkında yapılmış bir risk analizi var mıdır?
7. Projelerin yerel halkın sağlığı ve yaşam alanları üzerindeki etkilerine ilişkin Bakanlığınız tarafından yapılmış bir sosyal etki değerlendirmesi bulunmakta mıdır?
8. Arhavi’deki projelere ilişkin olarak Bakanlığınıza ulaşan vatandaş şikâyeti ve itiraz sayısı nedir? Bu başvuruların kaç dikkate alınarak projelerde değişiklik yapılmıştır?
9. Söz konusu faaliyetlerin denetimi hangi sıklıkla yapılmaktadır? Tespit edilen ihlaller ve uygulanan yaptırımlar nelerdir?
10. Arhavi’de yürütülen projelerin çevresel etkileri nedeniyle faaliyet durdurma, ruhsat iptali veya idari yaptırım uygulanmış mıdır?
11. Kamuoyunda oluşan çevresel tahribat ve risk endişeleri doğrultusunda Bakanlığınızın Arhavi özelinde yeni bir inceleme, denetim veya proje durdurma planı bulunmakta mıdır?